

Utbildningspolitiskt program

Livslångt lärande

Det fria och livslånga lärandet är ett av de allra viktigaste verktygen för människors individuella och gemensamma utveckling, samt förverkligande av deras drömmar. Vi i SSU Uppland vill skapa ett samhälle där alla ges möjlighet till ett ständigt lärande under hela livets gång. Det är kunskap och arbete som ligger till grund för den ekonomiska och sociala utvecklingen. Det är genom kunskap och arbete vi kan bygga en demokratisk, mer hållbar, jämlik och solidarisk värld.

Den jämlika skolan

Människor lär sig och växer tillsammans. Trots det så befäster sig klassamhället redan i skolorna, då barn från rika områden ges större möjligheter till ett rikt lärande än barn från fattiga områden. Skolsegregationen leder till homogena klassrum, där de rikas barn hamnar i en klass och de fattigas i en annan. Ett av de största verktygen mot klassamhället är klassrummet. SSU Uppland vill se en skola i mångfald, där direktörens dotter kan träffa vårdbiträdets son, leka med varandra, gräla med varandra och förälska sig i varandra.

Vi vill se en individanpassad och mångfaldig skola som når alla elever, ger dem all nödvändig hjälp för att möta deras behov och bästa möjliga stimulans för deras förmågor. Allt detta i ett sammanhang där man får växa tillsammans med andra, som har olika erfarenheter och kunskaper. Detta står i kontrast till den individualiserade och uppdelade skolan, där skolarbetets ansvar endast ligger på den enskilde eleven och där elever skiljs åt. Elitklasser är ett uttryck för denna individualiserade skola, som delar upp elever i bra och dåliga, och som leder till lägre kunskapsnivåer och föder klassamhället. Samma individualiserande skola stänger ute många från möjligheten till högre utbildning och stänger dörrar för nya chanser i livet. Nya chanser och öppna dörrar är inte bara nödvändigt för att möta framtidens utmaningar på arbetsmarknaden, utan också för att ge människor möjligheten till att ständigt forma sina liv.

Den jämlika skolan ska verka för att utjämna ojämlika uppväxtvillkor. Föräldrars plånboksstorlek, bakgrund eller akademiska meriter ska inte avgöra barns möjligheter till kunskap. Skolarbetet ska ske i skolan, barn och ungas fritid ska värnas. Olikheter i hemmet ska inte missgynna någons studieresultat och lärare ska få mer tid för planering, genomförande och utvärdering av undervisning. Skolan upp till årskurs nio ska därför vara läxfri.

Det är centralt att hela den svenska skolan ska vara avgiftsfri. Alla skolor ska erbjuda alla elever avgiftsfri frukost, lunch och mellanmål för att alla ska kunna få den näring som behövs för att orka med skoldagen. Dessutom vill vi utreda ett system om friskvårdstimme i skolan, utöver idrottsundervisningen, för att ge elever energi och förbättra folkhälsan.

- SSU Uppland vill se aktiva åtgärder för att bryta skolsegregationen.
- Elitklasser ska avskaffas.
- Alla gymnasieprogram ska leda till högskolebehörighet.
- Skolan upp till årskurs nio ska vara läxfri.

- Den svenska skolan ska vara helt avgiftsfri.
- Skolan ska erbjuda avgiftsfri frukost, lunch och mellanmål.
- Friskvårdstimme i skolan ska utredas.

Den gemensamma skolan

Skolan ska finansieras gemensamt genom den solidariska skattepolitiken. För att utjämna klyftor mellan kommuner och skolor måste staten ta över finansieringen av skolan och fördela resurserna efter behov. Samtidigt måste den lokala insynen och det lokala inflytandet bibehållas. Styrningen av skolor kan ledas av kommuner, men även andra aktörer som vill bidra med ny pedagogik och engagemang. Skolan ska dock aldrig präglas av ensidigt politiska, religiösa eller kommersiella budskap.

SSU Uppland ser med ilska på hur företag tjänar stora pengar på skattemedel som ska gå till välfärden och utbildningen. Det är aldrig acceptabelt att skattemedel som ska till skolan går till något annat. Vinstuttag i skolan ska förbjudas och eventuella överskott återinvesteras. Kommuner ska ges rätten att säga nej till etablerandet av nya fristående skolor. Offentlighetsprincipen ska gälla alla skolor.

Bildningen börjar redan i förskolan. Idag ges barn till arbetslösa och sjukskrivna inte samma möjlighet till att ta del av förskolan. Alla barn måste ha rätt till det pedagogiska och sociala utrymmet som förskolan utgör. Vi vill därför se en obligatorisk förskola från 3 års ålder och att alla vårdnadshavare ska ha rätt till minst 30 timmars förskola i veckan för sina barn.

Gymnasieskolan måste vara ett naturligt led efter grundskolan. Vi vill se en obligatorisk skola till 18 års ålder. Elever ska ha rätten att själv välja vilken gymnasieskola som man vill gå, med hänsyn till antal platser. Alla skolor ska dock vara av bästa kvalitet. Fler lärare, pedagoger och andra vuxna behövs i förskola, grundskola och gymnasieskolan. Lärarlönerna måste höjas.

- Skolan ska vara statligt finansierad.
- Skolpengen avskaffas till förmån för en behovsinriktad finansieringsmodell.
- Såväl kommuner som privata aktörer ska få driva skolor.
- Religiösa, politiska och kommersiella skolor ska förbjudas.
- Vinstuttag i skolan ska förbjudas och eventuellt överskott återinvesteras.
- Kommunalt veto mot fristående skolor.
- Offentlighetsprincipen ska gälla alla skolor
- SSU Uppland vill införa obligatorisk förskola från 3 års ålder.
- Alla barn har rätt till 30 timmars förskola i veckan.
- Inför obligatorisk skola till och med 18 års ålder.
- Anställ fler vuxna i skolan.
- Höj lärarlönerna.

Den demokratiska skolan

Skolan har ett demokratiskt ansvar och ska uppmuntra kritiskt tänkande, fri diskussion och demokratiska samtal. Elevdemokratin måste sättas ytterligare i fokus och främjas. Elever ska få inflytande över sina skolsituationer och det demokratiska samtalet ska genomsyra hela skoltiden. Elevmajoritet i gymnasiernas lokala styrelser ska därför återinföras.

SSU Uppland ser med oro på hur skolor allt mer stänger in sig och inte släpper in politiska partier, samtidigt som företag och andra organisationer får tillträde. Detta hämmar elevernas möjlighet att ta del av demokratin och det politiska samtalet. Eleverna blir mer främmande från politiken och politiken förflyttas allt längre ifrån eleverna. I längden lägger detta grund för ett snävare demokratiskt samtal och blir en grogrund för antidemokratiska rörelser. De politiska partierna måste få tillträde till skolorna.

- Skolans demokratiska ansvar måste tydligare belysas.
- Återinför elevmajoritet i lokala styrelser för gymnasieskolorna.
- Ge de politiska partierna tillträde till skolorna.
- Skolan ska syfta till att fostra kritiskt tänkande och demokratiska medborgare.

Den utvecklande skolan

SSU Uppland framhäver vikten av lärande hela livet ut. Högre studier blir allt viktigare i ett allt mer komplext arbetsliv. Det blir allt mer viktigt att hålla dörrar öppna för alla och göra det lätt att läsa upp och läsa till. Komvux måste vara tillgänglig för alla som slutat grundskolan.

Den svenska högskolan måste vara öppen för alla. Därför ska terminsavgifterna för utomeuropeiska studenter avskaffas. Ekonomiska skäl ska inte heller stå i vägen för att ta steget in i de högre studierna. Studiemedlet måste höjas och andelen lån sänkas. Dessutom bör ett högkostnadsskydd på den dyra utgiften studentlitteratur införas. Studenter ska kunna välja att arbeta och studera samtidigt, därför ska fribeloppet avskaffas. Människors ekonomiska möjlighet att studera ska dock aldrig bli en fråga om huruvida man kan arbeta vid sidan om studierna.

SSU Uppland vill införa treterminssystem på svenska högskolor och universitet. Detta då dagens system leder till en onödigt lång utbildning som missgynnar såväl individer som samhället i stort.

Meritpoängssystemet diskriminerar människor och segregerar högskoleintagningen. Detta system ska avskaffas och de andra intagningsbestämmelserna ska kompletteras med arbetslivserfarenhet.

Ett annat viktigt medel i det livslånga lärandet är folkbildningen. Det ständiga demokratiska lärandet är en naturlig del i det utvecklande samhället. Bildning som begrepp är så mycket mer än bara kunskap, det är en process i vilken kunskap omsätts i tankar och aktivt handlande. Folkbildningen ska ytterligare främjas och stärkas.

En utvecklande skola är en skola som ständigt jobbar för ett kunskapslyft. Det är en skola som består av mindre klasser som lämnat föråldrade teorier om betyg. En skola som bygger på bra utvärderingar, skriftliga omdömen och utvecklingsplaner för att kunskap och

utveckling ska ligga i fokus. Elevernas ständiga och regelbundna återkoppling ska från årskurs 8 kompletteras med betygen godkänt och ännu-icke-godkänt.

- Komvux ska vara tillgängligt för alla som slutat grundskolan.
- Terminsavgifter för utomeuropeiska studenter ska avskaffas.
- Studiemedlet ska höjas till universitetsstuderande.
- Andelen bidrag av studiemedlet ska öka.
- Fribeloppet ska höjas.
- Meritpoängssystemet ska avskaffas.
- Intagningsbestämmelserna ska kompletteras med arbetslivserfarenhet.
- Stödet till folkbildningen ska öka
- Storleken på klasserna i skolan ska minska.
- Alla elever ska ha individanpassade, regelbundna utvecklingsplaner med skriftliga omdömen.
- Treterminssystem på svenska högskolor och universitet.